

**ROGER PADULLÉS I
TOMEU MOLL-MAS**

CANÇONS DE BALTASAR SAMPER

JOSEP MARIA DE SAGARRA
(Barcelona 1894-1961)

Cançó de taverna (1926)

Al meu pare li vaig dir
que em cerques una fadrina;
que em vingués justa per mi,
ni molt aspra, ni molt fina,
perquè em feia galdiró,
i estar sol m'era malura,
sortint de missa major
el mal aviat se'm cura.
Això rai!
El casament és un ai!

I ja em teniu festejant
i les velles se n'alarmen;
la mossa m'agrada tant
que no poden separar-me'n.
Em torno magre del cos
i l'esperit se m'aprima
i se'm fa l'ànima prima;
quan al llit cerco repòs,
el seu record se m'arrima.
Això rai!
Que és ben dolç aquest desmai!

M'he donat a l'aiguarent;
la mossa plora que plora.
Li faig el primer present;
no hi tocava de cap hora;
quan l'hi he dut el collaret,
del neguit era malalta;
ja no em fan calor ni fred
les besades a la galta...
Això rai!
La beguda em dona esplai!

La mossa s'ha emmusteït
com una rosa que es passa;
el pare s'ha enfellonit,
el germà és tot amenaça.
De casa em treuen els dos
i el despit és qui em governa;
cues baixes, com un gos,
me n'anava a la taverna.
Això rai!
Amb el vi s'adorm l'esglai!

Ella ha trobat un fadrí
de molt bona companyia,
si no s'acorda de mi,
jo que hi penso nit i dia.
Companys de tavernejar
que veuen les meves penes
em diuen: "si et va deixar,
te'n queden moltes dotzenes".
Això rai!
I l'enyoro més que mai!

JOAN MARIA GUASCH
(Barcelona 1878-1961)

Cirerer florit (1922)

I.
Cirerer petit,
cirerer florit
que fas arracades,
digue'm quina mà
te les ve a cercar
quan les tens granades?

Digue'm sense por
qui et cull la dolçor
d'aqueixa florida.
El que ara és tan blanc
després serà sang
que allarga la vida.

Potser els escolans
se n'omplen les mans
botant d'alegria,
o algun pinsà vell
se'n guarda per ell
un gra cada dia...

Cirerer petit,
cirerer florit,
que fas arracades,
digue'm quina mà
te les ve a cercar
quan les tens granades?

II.
Soc a dins d'una presó
però m'agrada tanta reixa:
visc del cant del brollador
que escoltant-lo em sento créixer.

Quan arriba el mes d'abril
ni les oques són tan blanques;
soc un cirerer tranquil
sense frissaments de branques.

Floreixo en la soledat
d'aquest jardí ple de molsa;
mai ningú m'ha sorollat
per collir ma fruita dolça.

Ella em cau sense dolor
com qui perd les arracades
però al bon temps torna l'Amor
i em diu: -Té, les he trobades!

JOSEP CARNER
(Barcelona 1894 – Bèlgica 1970)
Una esperança tardana (1935)

Quan ja la posta encomana
a les fulles seques l'or,
omple de llum el meu cor
una esperança tardana.

Del meu caminal incert
ella esborra la fatiga,
com la rosa en la garriga
o l'ocell en el desert.

Entre el camp abandonat,
sota els núvols violetes,
vaig encara de puntetes,
giro l'ull, esbiaixat.

I, evitant d'oir-ne el reny,
una mà, d'esma, somorta,
dolçament obre la porta
de la gàbia del seny.

CARLES SOLDEVILA
(Barcelona 1892-1967)
Capvespre de juny (1935)

Sota els arbres, bosc endins,
les grans ombres es dilaten,
es desmaïen els camins
i les serres s'amoraten.

Al lluny passa lentament
una llorda silueta,
un espectre somnolent:
l'home, els bous i la carreta.

Va deixant rastre daurat
una garba mal lligada...
Ai, aquesta olor de blat
en la tarda assossegada!

Boira clara dels fondals
sobre el negre bosc rellisca;
puja en lentes espirals
i entre els arbres s'endormisca.

Quiet és l'aire. Res:
ni un bri d'herba ni una fulla oscil·la.
Tot apar que va a morir
d'eixa posta tan tranquil·la.

És l'enyor d'un goig perdut
o l'anhel que es cansa i plora?
D'on arriba l'inquietud
que em desvetlla en aquesta hora?

MELCIOR FONT

(Barcelona 1905-1959)

Cants franciscans (1927)

I. Romanç de les mans obertes

Per a abastar el fruit
la mà es perd en l'aire;
per collir les flors
planeja manyaga;
quan vol dir l'adeu
s'obre com una ala;
per arribar al cel
cal només parar-la.
Si amb amor l'obriu
mai més no s'us tanca!

N'era un pobrissó
amb la mà qui capta;
senyava els ocells
i els llops amoixava,
floria esbarzers
i guaria nafres.
Tant va obrir les mans
que d'amor li sagnen!

Obriu-nos les mans,
tots serem captaires;
captarem la llum,
l'aire, i la rosada.
Capti cadascú
al llindar de casa;
capti l'amor seu
per donar-lo als altres.

Obriu-nos les mans
fins que el cel abastin!

II. Cançó de l'aigua

- Vine, aigua germana,
vine al meu palmell;
aspra del burell
una mà et demana.

Casta, qui podria
fer en ta vesta esquinç?
Tens el cel a dins
que dorm i somnia.

Tota humil et porta
el bon braç del vent
pel llavi sedent
i la flor colltorta.

Sens tu què seria
tanta fruita d'or?
Li dus mel al cor
si el sol l'enrogia.

Deixes en passar
-que tu ja ets prou bella-
un polsim d'estrella
sobre el marge clar.

-Vine, aigua germana,
vine al meu palmell;
aspra del burell
una mà et demana.

Diu el teu tremir,
quan és ros el dia:
- Ma tremolor sia
pel qui em feu sorgir!

Diu ta lluïssor,
quan el sol l'amara:
- Per a Vós, Senyor,
que em fèieu tan clara.

Diu ta veu dringant
quan decanta l'hora:
- Vostre és el meu cant,
si riu o si plora.

I en el nostre front,
aigua regalada,
fes néixer l'albada,
quan és blau el món.

III. Cançó de les engrunes

Som aquell infant
d'un conte de fades,
entre les brancades
ens perd el foscant.

Per refer el camí
hi hem llençat engrunes.
Les herbes són brunes:
hi hagi el seu lluí.

I l'ull deixondit,
a cada alba nova
ni una engruna troba
ni el camí abscondit.

Al vostre palmell,
una nit de lluna
-becada d'ocell-
el pa blanc s'hi engruna.

No és becada, no,
una veu et canta,
fes-ne una hòstia santa,
pastada amb dolor.

Amb el peu desnú
i amb la mà ferida,
arribi el qui et crida
famejant de tu.

APEL·LES MESTRES
(Barcelona 1854-1936)
Alpestre (1915)

Dalt de la Jungfrau,
vora del cel blau,
tindràs un palau
en cada gelera.
Quan de tard en tard
i avivant l'esguard,
passarà l'isard,
sortiré a cacera.

Tindràs un mirall
en el blanc cristall
que muntanya avall
estén la gelada;
i un concert gegant
formarà amb ton cant
l'eco palpitant
de la fondalada.

Tindràs un tresor
d'edelweis en flor;
les estrelles d'or
tindràs per llanternes...
Vine a la Jungfrau,
vora del cel blau,
a gosar en pau
de les neus eternes!

JOAN MARAGALL
(Barcelona 1860-1911)
Excelsior (1915/1918?)

Vigila, esperit, vigila,
no perdis mai el teu nord,
no et deixis dur a la tranquil·la
aigua mansa de cap port.

Gira, gira els ulls enlaire,
no miris les platges roïns,
dona el front a n'el gran aire,
sempre, sempre mar endins.

Sempre amb les veles suspeses,
del cel al mar transparent,
sempre entorn aigües esteses
que es moguin eternament.

Fuig-ne de la terra innoble,
fuig dels horitzons mesquins:
sempre al mar, al gran mar noble;
sempre, sempre mar endins.

Fora terres, fora platja,
oblida't de ton regrés:
no s'acaba el teu viatge,
no s'acabarà mai més.

CONRAD F. MEYER

(Zuric 1825 – Kilchberg, Suïssa 1898)

Set cançons sobre poemes de Conrad F. Meyer (1940)

I. Das Seelchen

Ich lag im Gras auf einer Alp,
In selge Bläuen starrt ich auf -
Mir war, als ob auf meiner Brust
Mich etwas sacht betastete.
Ich blickte schräg. Ein Falter sass
Auf meinem grauen Wanderrock.
Mein Seelchen war's, das flugbereit,
Die Schwingen öffnend, zitterte.
Wie sind die Schwingen ihm gefärbt?
Sie leuchten blank, betupft mit Blut.

II. Säerspruch

Bemesst den Schritt!
Bemesst den Schwung!
Die Erde bleibt noch lange jung!
Dort fällt ein Korn, das stirbt und ruht.
Die Ruh ist süß.
Es hat es gut.
Hier eins, das durch die Scholle bricht.
Es hat es gut. Süß ist das Licht.
Und keines fällt aus dieser Welt
Und jedes fällt, wie's Gott gefällt.

III. Liebesflämmchen

Die Mutter mahnt mich abends:
"Trag Sorg zur Ampel, Kind!
Jüngst träumte mir von Feuer —
Auch weht ein wilder Wind."

Das Flämmchen auf der Ampel,
Ich lösche es mit Bedacht,
Das Licht in meinem Herzen
Brennt durch die ganze Nacht.

Die Mutter ruft mich morgens:
"Kind, hebe dich! 's ist Tag!"
Sie pocht an meiner Türe
Dreimal mit starkem Schlag

I. L'ànima petita

Estirat a l'herba d'un prat,
observava en un blau feliç -
Vaig sentir com si al pit
alguna cosa em toqués suaument.
Vaig mirar al costat. Una papallona
s'assegué sobre la meva grisa faldilla de passeig.
La meva petita ànima estava preparada per
volar,
i, obrint les ales, tremolà.
Com s'acolorixen les seves ales?
Brillen intensament, tacades de sang.

II. Dita del sembrador

Mesurat el pas!
Mesurat l'impuls!
La terra romandrà jove durant molt de temps!
Hi cau un gra, mor i descansa.
La pau és dolça.
Hi està bé.
Aquí n'hi ha un que trenca el solc.
Hi està bé. La llum és dolça.
I cap d'ells cau fora d'aquest món
i tots cauen com a Déu plau.

III. Flameta d'amor

La mare m'avisava al vespre:
"Vigila amb els semàfors, nen!
Fa poc vaig somiar amb el foc -
també bufa un vent salvatge".

La petita flama del semàfor,
l'esborro amb prudència,
la llum al meu cor
crema tota la nit.

La mare em crida al matí:
"Nen, lleva't! És de dia!"
Ella truca a la meva porta
tres cops, enèrgicament.

Und meint, sie habe grausam
Mich aus dem Schlaf geschreckt —
Das Licht in meinem Herzen
Hat längst mich aufgeweckt.

IV. In Harmesnächten

Die Rechte streckt ich schmerzlich oft
In Harmesnächten
Und fühlt gedrückt sie unverhofft
Von einer Rechten -

Was Gott ist, wird in Ewigkeit
Kein Mensch ergründen,
Doch will er treu sich allezeit
Mit uns verbünden.

V. Am Himmelstor

Mir träumt', ich komm ans Himmelstor
Und finde dich, die Süße!
Du saßest bei dem Quell davor
Und wuschest dir die Füße.

Du wuschest, wuschest ohne Rast
Den blendend weißen Schimmer,
Begannst mit wunderlicher Hast
Dein Werk von neuem immer.

Ich frug: "Was badest du dich hier
Mit tränennassen Wangen?"
Du sprachst: "Weil ich im Staub mit dir,
So tief im Staub gegangen."

VI. Abendrot im Walde

In den Wald bin ich geflüchtet,
Ein zu Tod gehetztes Wild,
Da die letzte Glut der Sonne
Längs den glatten Stämmen quillt.

Keuchend lieg ich. Mir zu Seiten
Blutet, siehe, Moos und Stein —
Strömt das Blut aus meinen Wunden?
Oder ists der Abendschein?

I creu que m'ha despertat
sobtadament del meu son.
La llum que duc al cor
ja fa estona que m'ha desvetllat.

IV. En nits de patiment

Estiro la mà dreta sovint amb dolor
en nits de patiment
i involuntàriament se sent pressionada
del cantó dret.

El que Déu és, per sempre més
serà insondable a l'home.
Però vol restar fidelment
unit a nosaltres per sempre.

V. A la porta del cel

Vaig somiar que arribava a les portes del cel
i et trobava a tu, la dolça!
T'assegueres a la font
i et rentaves els peus.

Rentaves, rentaves sense descans
l'enlluernadora resplendor blanca,
reprenies amb estranya pressa
la feina una vegada i una altra.

Vaig preguntar: "Per què et banyes aquí
amb les galtes humides de llàgrimes?"
Vas dir: "Perquè m'he empolsinat amb tu;
profundament".

VI. Capvespre rogenic al bosc

Al bosc vaig fugir,
un animal salvatge caçat fins la mort,
allà, l'última cremor del sol
infla els llisos troncs dels arbres.

Panteixant m'ajec. Al meu costat
molsa i pedra sagnen-
Brolla la sang de les meves ferides?
O és la resplendor del capvespre?

VII. Ein bisschen Freude

Wie heilt sich ein verlassen Herz,
Der dunkeln Schwermut Beute?
Mit Becher-Rundgeläute?
Mit bitterm Spott? Mit frevlem Scherz?
Nein. Mit ein bisschen Freude!

Wie flicht sich ein zerrissner Kranz
Den jach der Sturm zerstreute?
Wie knüpft sich der erneute?
Mit welchem Endchen bunten Bands?
Mit nur ein bisschen Freude!

Wie sühnt sich die verjährte Schuld,
Die bitterlich bereute?
Mit einem strengen Heute?
Mit Büsserhast und Ungeduld?
Nein. Mit ein bisschen Freude!

VII. Una mica d'alegria

Com es cura un cor abandonat
que és presa d'una fosca malenconia?
Amb el so de campanes?
Amb una amarga burla? Amb una broma
impertinent?
No. Amb una mica d'alegria!

Com es torna a teixir una corona de flors
trencada,
que la tempesta ha escampat?
Com es pot reconstruir?
Amb bandes de colors?
Amb només una mica d'alegria!

Com s'expia la culpa prescrita
de qui es penedeix amargament?
Amb un estricte present?
Amb pressa i impaciència?
No. Amb una mica d'alegria!